



REPUBLIKA E SHQIPERISE

MINISTRIA E FINANCAVE

Drejtoria e Thesarit dhe Borxhit

Sektori i Borxhit te Jashtem dhe Financimeve te Huaja

Bul. "Deshmoret e Kombit", Tirane. 1069. Tel/Fax: +355-4-229200

UDHËZIM

Nr. 8. Date 17/2/03

PËR EVIDENCIMIN, RREGJISTRIMIN, PËRDORIMIN DHE RAPORTIMIN E FINANCIMEVE TË HUAJA NË KUADRIN E PROJEKTEVE DHE MARRËVESHJEVE ME DONATORËT E HUAJ.

Në mbështetje të ligjit organik të buxhetit Nr. 8379, datë 29.07.1998 "Për hartimin dhe zbatimin e buxhetit të shtetit të Republikës së Shqipërisë", në lidhje me procedurat e livrimit, regjistrimit, përdorimit dhe raportimit të fondeve të financimeve të huaja që realizohen në Republikën e Shqipërisë, në kuadrin e projekteve të investimeve publike, në formën e kredive të jashtme ose granteve, si dhe të marrëveshjeve të ndryshme për mbështetje ose asistencë teknike ose ndihmë në mallra për institucione të ndryshme buxhetore,

UDHËZOJ:

1. Kuptimi mbi financimet e huaja.

1.1 Financime të huaja – konsiderohen të gjitha ato burime financiare që i jepen Qeverisë Shqiptare, ose institucioneve të tjera qeveritare ose publike, në formën e kredive apo ndihmave nga institucione financiare ndërkombëtare, qeveritë e vendeve të ndryshme ose institucione apo organizma jopublikë.

1.2 Kredi – janë të ardhura të marra me kusht kthimi me ose pa interes për financimin e projekteve të caktuara brenda fondeve të miratuara ose për financimin e deficitit buxhetor që jepen nga institucione financiare të huaja mbi bazën e marrëveshjeve përkatëse që përdoren, shërbehen dhe shlyhen në përputhje me termat dhe kushtet e këtyre marrëveshjeve.

1.3 Ndihmë – janë të ardhura të përfituara në formën e dhurimit, pa kusht kthimi, pa interes, për një qëllim të përcaktuar ose jo, e cila përdoret për financimin e veprimtarive në përputhje me politika të caktuara dhe që jepen mbi bazën e marrëveshjeve përkatëse nga institucione financiare, organizma të huaja, qeveri të vendeve të tjera, etj.

2. Proçedurat ligjore të miratimit

2.1 Mbas negociimit dhe finalizimit të tekstit të çdo marrëveshje me donatorë të ndryshëm, ministrinë dhe institucionet qendrore paraqesin për miratim në Këshillin e Ministrave marrëveshjet e kredive, të ndihmave, ose të granteve si dhe gjithë dokumentat e tjera ligjorë të lidhura me to si dhe protokollet e negociatave, në rast se ka të tilla. Në vendimin që do të miratohet për këtë qëllim caktohen edhe institucionet përgjegjëse për zbatimin e marrëveshjeve dhe projekteve përkatëse. Marrëveshjet e kredisë ratifikohen detyrimisht në Parlament.

3. Hapja dhe mbajtja e llogarive të projekteve.

3.1 Të gjitha të ardhurat nga huatë dhe ndihmat kur livrimi i tyre bëhet nëpërmjet transferimit të parave, do të kanalizohen nëpërmjet Llogarive Speciale të hapura në emër të Ministrisë së Financave për çdo projekt në Bankën e Shqipërisë. Llogaritë Speciale nuk janë llogari pagesash, por vetëm për kanalizimin dhe rregjistrimin e disbursimeve të financimeve të huaja.

3.2 Njësitë e Zbatimit paraqesin një kërkesë në Drejtorinë e Thesarit dhe Borxhit për çeljen e një Llogarie Speciale në Bankën e Shqipërisë. Kërkesa duhet të ketë këtë përmbajtje:

- Emërtimi i projektit
- Lloji i financimit (ndihmë apo kredi)
- Emri i donatorit apo kreditorit
- Monedha e disburimit
- Shuma e financimit të huaj
- Shuma e transhit të parë
- Koha e përafërt kur mbërrin transhi i parë

Kërkesa për hapjen e kësaj llogarie shoqërohet me vendimin e KM i cili ka miratuar marrëveshjen e ndihmës ose grantit, ose ligjin që ka ratifikuar marrëveshjen e kredisë.

Ministri i Financave, me propozim të Ministrisë të linjës, njofton donatorin/kreditorin për personat e autorizuar për tërheqjen e fondeve nga kredia/granti.

3.3 Për Njësitë e Zbatimit që zgjedhin skemen e pjesëshme të thesarit Ministria e Financave hap një llogari operative në një bankë të nivelit të dytë. Këto llogari hapen në emër të Ministrisë së Financave, me kërkesën e njësisë dhe institucioneve zbatuese.

Ministri i Financave, me propozim të Ministrisë të linjës, i bën të ditur bankave për personat e autorizuar për lëvizjen e fondeve nga kjo llogari.

3.4 Për Njësitë e Zbatimit që zgjedhin skemën e plotë të thesarit përdorimi i fondeve kryhet nëpërmjet degëve të thesarit në rethe.

4. Transaksionet

4.1 Të gjitha transaksionet që lidhen me financimet e huaja do të ndiqen, regjistrohen dhe raportohen nga ministritë dhe institucionet e tjera qëndrore që janë në rolin e agjensive zbatuese, që nga momenti i nënshkrimit të tyre, livrimit, përdorimit dhe shlyerjes së tyre. Ministritë dhe institucionet e tjera qëndrore, nëpërmjet Njësive të Zbatimit të Projekteve, janë të deyrara të raportojnë në Ministrinë e Financave të gjitha të dhënat e kërkuara në këtë drejtim brenda afateve të caktuara.

4.2 Për projektet me skemë të pjesshme të thesarit:

Me kërkesë të Njësive të Zbatimit ose agjensive zbatuese bëhet transferimi i fondeve nga Llogaria Speciale në Bankën e Shqipërisë në llogaritë operative në bankat e nivelit të dytë të hapura për zbatimin e projektit.

4.3 Për projektet me skemën e plotë të thesarit:

Me mbërritjen e fondeve në Llogaritë Speciale, me kërkesë të Njësive të Zbatimit bëhet kalimi pjesor ose total i vleftave nga Llogaritë Speciale në llogarinë e Depozitës së Qeverisë në zërin "Financime të Huaja". Pas kësaj, Drejtoria e Thesarit dhe Borxhit bën autorizimin ku shënohet emri i plotë i projektit, shuma e transferuar në llogarinë e Depozitës së Qeverisë deri në transaksionin e fundit, shuma e transaksionit të fundit, shuma progresive e transferuar në llogarinë e Depozitës së Qeverisë deri në datën e fundit. Shuma e autorizimit të ri ndahet sipas strukturës buxhetore të projektit: Grup, titull, kapitull dhe artikull. Gjithashtu nga totali veçohet shuma që i përket vitit në vazhdim.

Autorizimet për shpenzimet e lëshuara nga Drejtoria e Thesarit dhe Borxhit (për projektet që funksionojnë me skemën e plotë të thesarit) konsiderohen si plan për Njësinë e Zbatimit dhe për shumën përkatëse Dega e Buxhetit bën çeljen për degën e thesarit, sipas strukturës buxhetore të miratuar dhe që paraqitet në autorizimin përkatës.

Çelja e fondeve të Financimeve të Huaja bëhet në zërin investime por ndjekja dhe regjistrimi kryhet nga njësia e Zbatimit dhe nga dega e thesarit, sipas natyrës së shpenzimit.

Njësitë e Zbatimit të Projekteve duhet të paraqesin pranë degëve të buxhetit një kopje të autorizimit të lëshuar nga Ministria e Financave, që u jep të drejtën për të shpenzuar nga këto fonde, si dhe një letër zyrtare ku detajohet vlefata e autorizimit në formën "Shtim-pakësim".

Shuma e detajuar për çdo rreth do të konsiderohet si shtesë fondi për shpenzim në rrethin përkatës. Totali i të gjitha shumave të detajuara për të gjithë rrethet duhet të jetë i barabartë ose më i vogël se shuma që përmban autorizimi i lëshuar nga Ministria e Financave. Për rastet kur detajimi është më i vogël se vlefata totale e autorizimit të lëshuar, detajimi i shumës tjetër bëhet me një fraksion në vijim të detajimit fillestar dhe në çdo rast do të ketë bashkëngjitur fraksionet e mëparshme. Gjithashtu nga Njësia e Zbatimit në qendër kundrejt vleftave të shtuara në rrethe, në të njëjtën masë do të bëhet pakësimi i autorizimit (pra sa mbetet disponibël për tu shpërndarë në rrethe).

Njësitë e Zbatimit të Projekteve duke qenë urdhërues të fondeve u lind e drejta për të bërë transferime fondesh nga një rreth në tjetrin. Në degën e Buxhetit ku do të bëhet shtimi duhet të paraqiten:

- a) kopje e autorizimit të lëshuar nga Drejtoria e Thesarit dhe Borxhit
- b) Kopje e detajimit fillestar të bërë nga Njësia e Zbatimit
- c) Konfirmim nga dega e buxhetit ku bëhet pakësimi që i konfirmon degës përkatëse ku bëhet shtimi.

Detajimi i autorizimeve në rrethe dhe transferimet e bëra nga Njësitë e Zbatimit të Projekteve kërkojnë saktësi dhe rregullsi. Në rast të kundërt, degëve të buxhetit u lind e drejta të pezullojnë veprimin dhe në asnjë rast të mos bëjnë ekzekutime pjesore.

Njësitë e Zbatimit të Projekteve në fund të vitit duhet të bëjnë rakordim me degët përkatëse të thesarit në rrethe për fondet e çelura dhe shpenzimet e kryera. Për këtë bëhet një aktrakordimi i firmosur nga përfaqësuesit e dy palëve. Ky akt-rakordimi do të përmbajë për çdo rreth:

- a) shumat e çelura nga Njësitë e Zbatimit të Projekteve me shtesat e pakësimet sipas autorizimeve të MF
- b) Shumat e shpenzuara
- c) Diferencat midis fondeve të detajuara dhe shpenzimeve faktike.

Një kopje e këtij aktrakordimi dërgohet në Drejtorinë e Thesarit dhe Borxhit së bashku me evidencën e fundit të vitit.

Për fondet e papërdorura në fund të vitit, Dega e Buxhetit mbështetur në akt rakordimin e mësipërm, ribën çeljen në fillim të vitit tjetër, për vlerën e pashpenzuar në rrethin përkatës, duke i dhënë përparësi shpenzimeve të këtyre fondeve pas verifikimeve të domosdoshme.

- 4.4** Pavarësisht nga skemat e përdorura të thesarit, një pjesë e projekteve me financim të huaj janë në bashkëfinancim me buxhetin e shtetit, nga i cili përfitojnë fondet për TVSH si dhe për kosto lokale. Këto shpenzime rregjistrohen në strukturat përkatëse të buxhetit, në zërin investime dhe veprohet njëjloj si shpenzimet e tjera buxhetore të këtij klasifikimi.

5. Rregjistrimi dhe Raportimi

5.1 Njësitë e zbatimit në përputhje me marrëveshjen realizojnë pagesat përkatëse dhe raportojnë në Drejtorinë e Thesarit dhe Borxhit në Ministrinë e Financave, për disburimet nga jashtë, transferimet në llogaritë në bankat e nivelit të dytë, shpenzimet e kryera nga këto llogari si dhe gjëndjet respektive të llogarive që disponohen në emër të projektit (llogarive speciale dhe llogarive operative).

5.2 Disburimet e financimeve të huaja do të rregjistrohen si të hyra të buxhetit të shtetit. Huatë dhe ndihmat që livrohen në natyrë, për shkak se pagesa e tyre bëhet drejtëpërdrejtë nga llogaritë e kreditorit/donatorit do të rregjistrohen si të hyra në buxhet në bazë të njoftimeve të marra nga donatori dhe agjensia zbatuese e projektit, në përputhje me procedurat e përcaktuara në marrëveshjen përkatëse si dhe ato të përcaktuara nga Ministria e Financave me këtë udhëzim.

5.3 Shpenzimi i huave dhe ndihmave të livruara do të rregjistrohen në shpenzimet e buxhetit të shtetit. Për huatë që do të livrohen nëpërmjet llogarive speciale në Bankën e Shqipërisë, transferimet e bëra nga këto llogari në llogaritë e thesarit ose drejtëpërdrejtë të përfituesve të kredisë ose ndihmave në bankat e nivelit të dytë, do të konsiderohen si xhirime të brendshme, ndërsa shpenzimi i tyre do të konsiderohet dhe raportohet i kryer kur një gjë e tillë është njoftuar nga degët e thesarit në rrethe (është bërë pagesa nga llogaritë e thesarit) dhe njësitë e zbatimit të projekteve (është bërë pagesa nga llogaria operative e njësisë). Kur huatë dhe ndihmat livrohen në natyrë, në të njëjtën kohë që do të rregjistrohen si të ardhra (të hyra) në buxhet do të rregjistrohen edhe si shpenzime (të dala) të buxhetit në bazë të njoftimeve të pagesave të kryera për blerjen e mallrave apo shërbimeve përkatëse nga kreditori/donatori ose informacionit që paraqet njësi përkatëse e zbatimit të projektit.

5.4 Ndihmat në natyrë ose në para që institucione të ndryshme shtetërore ose publike, ose hallka të ndryshme në vartësi të tyre, marrin nga shtete të tjera ose institucionet e tyre, shoqata dhe kompani ose individë të huaj, detyrimisht do të rregjistrohen e kanalizohen nëpërmjet llogarive të të ardhurave të buxhetit të shtetit nëpërmjet degëve të thesarit.

5.5 Brenda datës 5 të çdo muaji, çdo Njësi e Zbatimit të Projekteve duhet të paraqesë në Drejtorinë e Thesarit dhe Borxhit në Ministrinë e Financave, Situacionin e Raportimit të të ardhurave dhe shpenzimeve për muajin paraardhës, progresiv për projektet respektive që ato mbulojnë. (Standarti i Situacionit të Raportimit është bashkëlidhur këtij Udhëzimi)

Çdo institucion, duhet të raportojë në të njëjtën mënyrë dhe afat për projektet me financim të huaj që ai realizon, por për të cilat nuk është ngritur Njësi Zbatimi.

6. Masat për moszbatim të udhëzimit.

- 6.1** Në zbatim të këtij Udhëzimi, kërkohet marrja e të gjitha masave nga të gjithë titullarët e ministrive dhe institucioneve qendrore dhe gjithë strukturave të administratës shtetërore dhe asaj vendore për zbatimin me rigorozitet të afateve kohore për dërgimin e raportimeve mujore në lidhje me financimet e huaja.
- 6.2** Në rastet e konstatimeve të qëndrimeve që kanë të bëjnë me mosrespektimin e afateve kohore, apo pasaktësi në raportimin mujor, duke ju referuar legjislacionit në fuqi, do të procedohet me masa administrative.
- 6.3** Në rast se ministritë, institucionet e tjera qendrore, organet e pushtetit vendor dhe institucionet në vartësi të tyre marrin dhe shpenzojnë ndihma dhe hua pa i regjistruar në llogaritë përkatëse të buxhetit të shtetit nëpërmjet sistemit të thesarit, ministria e Financave bën pakësimin e menjëhershëm të fondeve buxhetore të akorduara për vlefshëm e ndihmës dhe huasë së shpenzuar prej tyre.
- 6.4** Përveç sa sipër, në raste të tilla Ministria e Financave do të pezullojë kryerjen e transaksioneve nga degët e thesarit për llogari të këtyre institucioneve, apo strukturës administrative qendrore apo vendore, në vartësi e të cilave janë projektet, deri në nxjerrjen e përgjegjësisë direkte dhe marrjen e masave ndaj shkaktarëve.

Ky Udhëzim hyn në fuqi menjëherë.

Kastriot ISLAMI

Ministër i Financave

SITUACIONI I RAPORTIMIT

Institucioni qëndror nga varet Njësia e Zbatimit të Projektit _____

Emri i projektit _____ Kodi _____

Donatori/Kreditori _____

Nr. Llogarisë Speciale në BSH _____ në _____ (monedha)

Nr. Llogarisë dhe Banka e Nivelit të dytë _____

1. Gjendja më 01.01.200X _____ në llog. Nr. _____ pranë Bankës _____

2. Disbursuar gjatë periudhës 1 Janar _____

Grup, Titull, Kapitull, Artikull

- Direkte (në Llogarinë Speciale në BSH)
- Indirekte

3. Transferuar në llogarinë në Bankën e nivelit të dytë _____

4. Shpenzuar gjatë periudhës 1 Janar _____

Grup Titull Kapitull

Artikull

Total Artikulli

_____ 600, 601, 602, 604, 230, 231, 232 _____

5. Gjendja në fund të periudhës raportuese në llogarinë e bankës së nivelit të dytë _____

Shpjegimi i termave të përdorura në këtë raportim është:

Disbursime: Konsiderohen të gjitha të ardhurat (hyrjet në para ose në natyrë) nga çdo donator apo kreditor në favor të projektit përkatës.

Disbursime direkte: Konsiderohen të gjitha të ardhurat që vijnë fizikisht në vendin tonë.

Disbursime indirekte: konsiderohen të gjitha të ardhurat disponibël që adresohen për llogari të projektit e shpenzohen direkt nga donatori apo kreditori pa u bërë hyrje në Shqipëri. Këto lloj të ardhurash janë në çdo rast të barabarta me shpenzimet indirekte.

Shpenzime: konsiderohen të gjitha pagesat e kryera në emër të projektit.

Shpenzime direkte: Konsiderohen të gjitha pagesat që kryhen nga njësia e zbatimit të projektit nga llogarite operative në bankat e nivelit të dytë.

Shpenzime indirekte: konsiderohen të gjitha pagesat që kryhen direkt nga donatori ose kreditori pa u bërë hyrje në vendin tonë.

Në lidhje me zërin **“Gjendja në fund të periudhës raportuese”** duhet të bashkëlidhet një fotokopje e ekstraktit të datës së fundit të postës së bankës, në të cilën evidencohet shuma e pasqyruar në raportim.

Kuadratura e Situacionit të Raportimit është si më poshtë:

- A. $\text{Gjendja më 01.01.2000X e llogarisë së njësisë së zbatimit të projektit në bankën e nivelit të dytë} + \text{Transferimet në llogarinë në bankën e nivelit të dytë} - \text{Shpenzimet direkte} = \text{Gjendja në fund të periudhës raportuese.}$
- B. $\text{Disbursimet indirekte} = \text{Shpenzimet indirekte}$

Shënim: Në situacionin e raportimit të sqarohet nga mbushet llogaria në lekë që është në bankën e nivelit të dytë (direkt nga llogaria në valutë në bankë apo llogaria speciale në BSH).

Raportimi lidhet vetëm me shpenzimet dhe të ardhurat e vitit dhe jo nga fillimi i veprimtarisë së projektit.



REPUBLIKA E SHQIPERISE
MINISTRIA E FINANCEVE
Drejtoria e Thesarit dhe Borxhit

Bul. "Deshmoret e Kombit", Tirane

Tel/ Fax: + 355 4 2292 00

Nr. 1069 Prot

Tirane, me 19/2 2003

Per: **Gjithe ministrive, institucioneve qendrore dhe organeve te qeverisjes vendore.**

Subjekti: Dergohet Udhezimi Nr. 8, date 17.02.2003

Sic jeni ne dijeni, referuar Ligjit Nr. 8379, date 29.7.1998 "Per hartimin dhe zbatimin e buxhetit te shtetit te Republikes se Shqiperise", si dhe akteve te tjera nenligjore e udhezimeve qe kane dale nga Ministria e Financave, eshte e detyrueshme qe te gjitha transaksionet qe behen ne kuadrin e marreveshjeve te kredive, huave, ndihmave ne natyre ose ne para, granteve, per projekte te ndryshme qe institucione te ndryshme shteterore ose publike, ose hallka te ndryshme ne vartesi te tyre, marrin nga shtete te tjera ose institucionet e tyre, shoqata ose kompani ose individe te huaj dhe qe realizohen ne Republikën e Shqiperise, detyrimisht duhet te rregjistrohen e kanalizohen nepermjet Ministrise se Financave ne llogarite e te ardhurave dhe shpenzimeve te buxhetit te shtetit.

Pavec sa siper, raportimi i te gjitha transaksioneve financiare (disbursimeve dhe shpenzimeve) qe behen ne kuadrin e projekteve qe financohen nga fonde te jashtme per muajin paraardhes dhe progresivisht duhet te behet brenda dates 5 te cdo muaji. Ky detyrim per te raportuar bazohet me se fundi edhe ne Udhezimin e Ministrit te Financave Nr. 8, date 17.02.2003 "Per evidencimin, rregjistrimin, perdorimin dhe raportimin e financimeve te huaja ne kuadrin e projekteve dhe marreveshjeve me donatoret e huaj".

Lidhur me kete ceshtje kemi informuar dhe kerkuar edhe me pare per informacion periodik dhe te rregullt ne kete drejtim duke sqaruar dhe instruktuar edhe per strukturen e re te klasifikimit te transaksioneve te Qeverise. Por, verejme se nga disa institucione dhe njesi te projekteve nje gje e tille nuk po realizohet dhe ka mangesi. Te ketij lloji jane vonesat ne informacion, pasaktesia ne informacionet e derguara, papergjegjshmeri per te reflektuar ne mangesite e verejtura dhe te vena ne dukje, etj.

Duke qene se keto veprime na kane krijuar veshtiresi ne realizimin e detyrimeve tona per te per te raportuar ne kohe dhe me cilesi realizimin e buxhetit faktik perpara institucioneve te larta te shtetit si dhe institucioneve nderkombetare, dhe vecanerisht nga evidencimi i ketij problemi edhe nga misionet e FMN-se dhe Bankes Boterore, kerkojme sa me poshte:

1. Marrjen e masave nga te gjitha titullaret e ministrive dhe institucioneve qendrore dhe gjitha strukturave te administrates shteterore dhe asaj vendore per zbatimin me rigorozitet te Udhezimit te Ministrit te Financave te lartepemendur e ne menyre te vecante te afateve kohore per dergimin e informacioneve mujore per raportimin e te dhenave per projektet qe financohen nga fonde te huaja. Te gjitha titullaret tu terheqin vemendjen strukturave te tyre te brendshme dhe vecanerisht drejtorive, njesive qe jane ngarkuar me zbatimin, menaxhimin dhe koordinimin e ketyre projekteve te marrin masat e nevojshme per kete qellim.
2. Ne rast se pas kesaj do te konstatohen qendrimet e njejta si dhe me pare qe kane te bejne me mosrespektimin e afateve, apo pasaktesi ne raportimin mujor, nga ana jone duke ju referuar Ligjit Nr. 8379 , date 29.07.1998 "Per hartimin dhe zbatimin e buxhetit te shtetit te Republikes se Shqiperise", kreu VI "Dispozita te tjera", neni 51, pika 1 dhe neni 52, do te procedojme me masa administrative.
3. Pavec sa permendim ne piken 2, ashtu sic parashikohet edhe ne udhezimin ne fjale, ne keto raste nga ana jone do te urdherohen te gjitha degjet e thesarit ne rrethe qe te pezullojne dhe te mos kryejne asnje transakcion per llogari te ministrise, institucionit, apo struktures administrative qendrore apo vendore, ne vartesine e te cilave jane projektet ne fjale, deri sa te nxirren pergjegjesite direkte dhe masat e marra ne kete drejtim ndaj shkaktareve.
4. Ne perputhje me ligjin nr. 8379, date 29.07.98 "Per hartimin dhe zbatimin e buxhetit te shtetit te Republikes se Shqiperise", si dhe me statusin e Ministrit te Financave ne funksionin e Guvernatorit te Shqiperise ne Banken Boterore, kerkojme qe te gjitha ministritet dhe institucionet qendrore buxhetore, qe hyjne ne negociata per kredi apo grante, detyrimisht te informojne dhe marrin autorizimin e Ministrit te Financave. Verejme se nje gje e tille nuk po zbatohet.

Bashkelidhur ju dergojme per zbatim Udhezimin e Ministrit te Financave Nr. 8, date 17.02.2003 .

